

Sygn. akt III KK 19/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Aleksandra Herzoga
w sprawie M. P.

skazanej z art. 177 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 maja 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść skazanej

od wyroku Sądu Rejonowego w K.,

z dnia 8 października 2013 r.

- 1. oddała kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

M. P. została oskarżona przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. o to, że:

„w dniu 8 kwietnia 2013 roku w K., województwa I., nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem marki Peugeot 806 o nr rej. [...] i jadąc od miejscowości O. w kierunku K., na łuku drogi w lewo nie zachowała należytej techniki jazdy i nie dostosowała prędkości do warunków drogowych, w wyniku czego po pokonaniu łuku drogi straciła panowanie

nad prowadzonym pojazdem, który zjechał na prawe pobocze, a następnie na lewe pobocze, gdzie przewrócił się na dach w wyniku czego pasażer pojazdu R. P. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia płuc, złamania IX i X żebra po stronie lewej, rozkawałkowania śledziony i pęknięcia wątroby z następczym krwotokiem do jamy otrzewnej, co spowodowało u ww. chorobę realnie zagrażającą życiu w rozumieniu art. 156 § 1 k.k., tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k.”

W akcie oskarżenia prokurator zawarł wniosek o wydanie w trybie art. 335 k.p.k. wyroku skazującego, bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie oskarżonej na podstawie art. 177 § 2 k.k. uzgodnionej z nią kary roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowe zawieszenie jej wykonania na okres 3 lat, a na mocy art. 71 § 1 k.k. grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda i zasądzenie kosztów postępowania w części.

Sąd Rejonowy w K., uwzględniając wniosek prokuratora, wyrokiem z dnia 8 października 2013 r.:

- I. uznał oskarżoną M. P. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. i za to na podstawie art 177 § 2 k.k. wymierzył jej karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;
- II. na zasadzie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat;
- III. na mocy art. 71 § 1 k.k. wymierzył grzywnę w liczbie 50 stawek dziennych, ustalając w oparciu o art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;
- IV. zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa 100 zł tytułem zapłaty części kosztów sądowych, przejmując je w pozostałym zakresie na rachunek Skarbu Państwa.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 16 października 2013 r.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w K. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając powyższy wyrok w całości, na korzyść skazanej M. P., zarzucił mu:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego:

1. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wniosku prokuratora i skazaniu M. P. bez przeprowadzenia rozprawy za czyn z art. 177 § 2 k.k., pomimo wynikających z materiału dowodowego istotnych wątpliwości co do okoliczności popełnienia przez oskarżoną zarzucanego jej czynu, co wyłączało dopuszczalność takiego trybu postępowania;
2. art. 338 § 1 k.p.k. i art. 343 § 5 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. polegające na zaniechaniu doręczenia ujawnionemu w toku postępowania sądowego - określonego w art. 49 § 3 k.p.k. - pokrzywdzonemu G.T.U. S.A., odpisu aktu oskarżenia i wniosku prokuratora oraz przeprowadzeniu posiedzenia i wydaniu wyroku pomimo niepowiadomienia tego pokrzywdzonego o terminie posiedzenia, a w konsekwencji pozbawieniu pokrzywdzonego uprawnień do złożenia w terminie oświadczenia o działaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego, a następnie złożenia środka odwoławczego od wydanego wyroku”.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Prokurator Prokuratury Generalnej na rozprawie kasacyjnej wniósł o rozpoznanie kasacji w zakresie zarzutu pierwszego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego nie mogła zostać uwzględniona.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy w K., wydając wyrok w dniu 8 października 2013 r. nie naruszył przepisów art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci m. in.:

- wyjaśnień oskarżonej M. P. przyznającej się do popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 177 § 2 k.k. i opisującej przebieg wypadku,
- zeznań jej męża R. P. wskazującego, iż samochodem kierowała oskarżona oraz
- zeznań A. F., która tuż przed wypadkiem widziała jak oskarżona po zakupach wsiada do samochodu jako kierowca, a jej mąż siedzi po stronie pasażera,

pozwał Sądowi przyjąć, iż okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości i wydać wyrok skazujący bez przeprowadzenia rozprawy. Brak więc było podstaw do rozpoznawania sprawy na zasadach ogólnych.

Prokurator Generalny kwestionując w kasacji ocenę dowodów dokonaną przez Sąd oraz dokonane w oparciu o nie ustalenia faktyczne, co do osoby kierującej samochodem, odwołuje się do zeznań świadka W. W., wskazuje na zablokowany pas bezpieczeństwa przy siedzeniu pasażera oraz wybitą szybę w drzwiach kierowcy. Tego rodzaju postępowanie jest całkowicie niezasadne w postępowaniu kasacyjnym, szczególnie w sytuacji, gdy ponowna ocena dowodów, zdaniem skarżącego, winna być dokonana w kontekście dowodu, który miałby zostać dopiero przeprowadzony przez Sąd Rejonowy, a więc opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz medycyny sądowej. Wskazać należy, że świadek W. W. nie widział momentu wypadku, a jego zeznania co do osoby kierowcy i pasażera oparte są na jego przypuszczeniach i to do tego dokonanych na błędnych założeniach co do pozycji powypadkowej samochodu. Samochód leżał, jak wynika z materiału dowodowego na prawym boku, a więc pasażera, a nie jak to zeznaje świadek, na boku od strony kierowcy. Nie można również wyciągać wniosku, że w sprawie istnieją wątpliwości co do okoliczności zdarzenia z faktu, iż jak wynika z protokołu oględzin pojazdu, zablokowany był pas bezpieczeństwa pasażera. Mogła by mieć ta okoliczność ewentualnie znaczenie, gdyby było tak jak to podnosi skarżący i z faktu tego wyciąga określone wnioski, że w samochodzie została wybita jedynie szyba w przednich lewych drzwiach, a więc od strony kierowcy. Analiza materiału zdjęciowego wskazuje natomiast, że w całości była otwarta albo całkowitemu wybiciu uległa również szyba w drzwiach tylnych po prawej stronie samochodu, co w zasadniczy sposób podważa proponowaną przez skarżącego wersję zdarzenia. Na końcu tej części rozważań należy przypomnieć, że podstawy kasacji wnoszonej przez tzw. podmioty szczególne (art. 521 k.p.k.) są tożsame z podstawami kasacji, które wiążą strony wnoszące ten nadzwyczajny środek zaskarżenia (art. 519 k.p.k.) i zostały enumeratywnie wymienione w art. 523 § 1 k.p.k. W konsekwencji, także Prokurator Generalny wnosząc kasację nie powinien pod pozorem zarzutu rażącego naruszenia prawa zmierzać do weryfikowania przez Sąd Najwyższy ustaleń faktycznych poczynionych w prawomocnym orzeczeniu.

Odnosząc się do drugiego zarzutu stwierdzić należy, że jest on niedopuszczalny, gdyż jego uwzględnienie byłoby działaniem sprzecznym z oznaczonym przez Prokuratora Generalnego kierunkiem kasacji jako wniesionej na korzyść skazanej, a nadto wbrew ograniczeniom czasowym wynikającym z treści art. 524 § 3 k.p.k.

Wprawdzie z akt sprawy wynika, że pokrzywdzony w rozumieniu art. 49 § 3 k.p.k., Towarzystwo Ubezpieczeniowe G. S.A., nie został powiadomiony o terminie posiedzenia wyznaczonego na dzień 8 października 2013 r. mimo, iż Sąd Rejonowy w dniu 16 września 2013 r. został poinformowany, iż Towarzystwo to prowadzi postępowanie zmierzające do ustalenia okoliczności i przyczyn zdarzenia z dnia 8 kwietnia 2013 r. w celu określenia wysokości i zasadności wypłaty odszkodowania na rzecz R. P., poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym. Nie doręczając temu pokrzywdzonemu odpisu aktu oskarżenia i nie powiadamiając go o terminie posiedzenia wyznaczonego w trybie art. 343 k.p.k., Sąd faktycznie naruszył przepisy art. 338 § 1 k.p.k. i art. 117 § 1 k.p.k., a wskazane uchybienie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia z uwagi między innymi na pozbawienie pokrzywdzonego możliwości występowania w sprawie w charakterze strony i możliwości korzystania z przysługujących jej uprawnień. Jednakże w świetle okoliczności niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy stwierdza, że uwzględnienie kasacji Prokuratora Generalnego mogłoby wywołać niekorzystne skutki dla skazanej. Oceniając niniejszą sprawę skarżący, jak się wydaje, wziął bowiem pod uwagę jedynie naruszone prawa pokrzywdzonego, pomijając zupełnie treść art. 425 § 3 i 4 k.p.k., a w jej kontekście kierunek działań, jakie powinien podejmować pokrzywdzony, w ramach *gravamen* wiążącego tę stronę procesu i np. brak możliwości wniesienia przez pokrzywdzonego środka odwoławczego na korzyść oskarżonej (to jedynie oskarżyciela publicznego wiąże zasada obiektywizmu). Prawidłowo uwarunkowania te dostrzegł prokurator Prokuratury Generalnej biorący udział w rozprawie kasacyjnej, czego wyrazem był złożony przez niego do protokołu tej rozprawy wniosek końcowy.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy zdecydował o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej i w oparciu o przepis art. 638 k.p.k. obciążył Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.

